

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Cap. XIII. De subditis quoad Gabellas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

quo ad ius, posse licite alterum simile probabile rationes habentem occulte appositione spoliare, sibi que rem vindicare, modo res non sit deducta ad forum contentiosum; tunc enim ratio dicitur, ut expectetur Iudicis sententia: Et modo esset scandalum & turbatio. Non, inquam, id ignoro, nam propterea propter auctoritatem Doctorum extrinsecam hac sententia non est censenda, saltem quoad aliquos casus, improbabilis.

15. Et certe quamvis Ioannes Delugo de iust. tom. 1. d. 16. num. 106. non audeat universiter hanc sententiam approbare, tamen in particularibus quibusdam eventibus, quos Doctores asserunt, (asseram ego mox num. 25. exemplo 19. & 20. & §. 4. num. 31. nonnullos) non inuitus approbat, quia, inquit, fortasse in particularibus casibus Doctores id propter aliquod caput concedere valuerunt; cum tamen non viderint caput aliquod generale, unde in omnibus casibus idem concedere, potuerint.

16. Audisti, Lector, illud (modo non sit deducta ad forum contentiosum) & illud (modo cesset scandalum, & turbatio) quæ certe turbatio solet magna sequi, quando proceditur ad bellum, & illud restrictivum (saltem ad aliquos casus) & illud (Doctores non audent hanc sententiam universiter approbare) & illud, (non valuerunt caput; unde in omnibus casibus idem concedere, potuerint.)

17. Quod si Ioan. Sanch. alique nempe Suar. Thom. Sanch. Navar. Reginald. Malder. Victoria Covar. Filluc. quos pro Ioan. Sanch. disput. 44. a num. præsertim 58. aliquid plus concedant, quam concedat germana Tamburini doctrina, fides apud illos sit, cum Tamburinus non approbet sententiam Ioan. Sanch. absolutè. Et, quando addit supra num. 5. & 6. num. autem suo 31. & ex bonorum Doctorum auctoritate inferri bellum posse, video) ostendit se id videre, non tamen absolutè approbare. Et, quando num. meo 14. suo autem num. 15. dicit, eam sententiam non esse censendam improbabilem, addit limitationem (saltem quo ad aliquos casus, non ergo universaliter).

CAPVT XIII.

De subditis quoad Gabellas.

1. BARON. XII. **H**abet etiam rationem subditi, eximit illum à Vectigali, cuius non habeat competentem equitatem.

2. Hæc audes comminisci, & ne legisti quidem textum Authoris? Faciam ego ut hic legas, & sanè absque magna ingenii contentione intelligas. Doctrina Tamburini hæc ipsissima est.

3. TAMBU. Subditi (ait lib. 1. in Decal. c. 3. §. 3. vers. Gabella) qui omnibus expensis dubitat, an Gabella sit iuste imposita, teneantur illam solvere? reperi docent alii, ut Less. & Malder. apud Caramuelem mox citandum, quia possessio iustitia præsumenda est pro Principe. Non teneantur Villal. Castrus, Aragon Molin. Filluc. Sylvest. alii que apud Caramuelem mox citandum, quia possessio stat pro libertate subditorum, qui non sunt obligandi solvere, nisi certi sint de iustitia. Caramuel lib. 3. Theol. moral. num. 1466. asserit tributa sive nova, sive prisca non poni levior, sed magna consideratione, ergo dubia nequaquam erit tributi iustitia, sed certa, vel probabilis. Si certa omnino debetur, si probabilis non debetur, quia probabilis neminem involuntarium cogunt, nisi in ea Rep. esset lex acceptata, ut subditi teneantur ad obediendum, etiam in materia probabili. Omnes hæ tres sententia sunt probabiles, quia bonis fundamentis imitantur, & Ianuarius quidem p. 1. resp. 51. citans Lessium, alioque contra Suarez docet, non tenevi quempiam ad Gabellas non solum quando dubiè, sed nec quando, opinabiliter solum, sunt iuste, cuius doctrina fides sit apud ejus Auctores.

4. Duas igitur hic fecerit Author quæstiones: altera est, an quando, omnibus expensis, dubitatur, debetur Vectigal. Ite Gabella sit iuste imposita, licet enim non solvere. Et licet, dicit, esse probabile cum Villob. Castro, Aragonio, Molin. Filluc. & tui Ordinis Sylvestro, & cum priore parte dicti Caramuelem, quia tunc datur subditi, certa. Altera est, an quando Gabella est iusta, licet possit ab ejus solutione se subtrahere subditi, & dicit, Ianuarius citantem Lessium, alioque docere, utique licet posse. Sed noster Tamburinus expressis verbis vel non assentitur, vel decenter resistit. Nam sic addit. Cuius doctrina fides sit apud ejus Doctores.

5. Quia igitur ratione absolutè asseris, Tamburinum eximere subditos à solutione Vectigalis, cuius non habent competentem equitatem cum ipse, vel non requirit ad obligationem solvendi, ut competentem, hoc est, eam habentem equitatem subditi, vel si habeant opinabilem, id est probabilem, remittat ad eorum Doctorum fidem.

6. Et consequenter quando illas tres sententias esse probabiles, censet Tamburinus, cum quæstio proposita solum fuerit de casu in quo res est anceps, seu dubia, solum pro eo casu dubitatur tres illas sententias ipse approbat. Nam, quoad posteriorem partem dictam à Caramuele, quando scilicet iustitia vectigalis est probabilis, jam id erat Tamburinus relicturnus apud aliorum fidem. Video clarius potuisse, & distinctius loqui præceptum meum, addendo sic, cuius doctrina fides sit apud ejus Doctores, & apud Caramuelem quo ad posteriorem partem sui dicti. Sed excusandi sunt scriptores, nam multa legem omittunt, quæ accuratus Lector ex contextu, & ex præcedentibus, & subsequentibus ex se ipse intelligat.

CAPVT XIV.

De Iudicibus.

1. BARON. XIII. **N**on sunt expertes ejus liberalitatis, & beneficiorum Iudices. Quæ omnia profert ex inexhausto probabilium thesauris, & promittunt.

XIV. Inde asserit illis jus rerum omnium, quarum sit apud ipso; movetur, ut visum fuerit abdicantibus, & adjudicationis, quam vendere quid velit, cum sit gratuita, & arbitraria.

2. Et rursus audes dicere omnium? omnium legisti in Tamburino, nec norasti, quam cautè ipse ratiocinatur? Et, ut fiat dignum patella operculum, addere aude de tuo, consecutionem illam, Quam vendere qui vult, cum sit gratuita, & arbitraria? Tamburinus hanc consecutionem profus inde suo in Decalogo negat, quia antecedens, unde colligi poterat, improbabile omnino putat. Sed hunc locum Baronius, vel non legit, vel dissimulavit; legam ego, & benevolis Lectoribus legendum mox tradam, ut pote qui fideliter loca Authorum referre, profitear.

3. Sed prius illud agamus, quod prius propositum est, nempe illud (omnium) postea de consecutione superaddita.

TAMBU. Si omnibus expensis, (ait lib. 1. in Decal. cap. 3. §. 3. vers. Iudex) lis civilis sit dubia, necesse est litigantibus presidente (nam, alterutro presidente, lis non erit dubia, sed probabilis pro ipso possessor, sive lupta §. 4. a tam. vidimus, quem locum omnino recole) si lis, inquam, civilis sit dubia, Iudex non potest, nisi rem dividere, sedque propriam officium Iudicis, ut ibidem late dictum est. In lris, seu causis criminali reus erit liberandus, ut ex ibid. n. 10. dicti colligi potest.

4. Hoc nempe est rerum omnium, quarum sit apud Iudicem